

ปัจจัยที่กำหนดลักษณะการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทย เพื่อการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK ระดับ 5

Factors Determining Chinese Language Learning Characteristics of Thai Learners for the Chinese Proficiency Test HSK 5

ชาดา เตรียมวิทยา¹ และ สุกัญญา แซ่โก²

Chada Triamvithaya¹ and Sukanya Saeko²

¹สาขาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

²สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

¹Department of Chinese Language, School of Liberal Arts King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Thailand

²Department of Chinese language, Faculty of Humanities and Social Sciences Lampang Rajabhat University, Thailand

E-mail: ¹chada.tr@kmitl.ac.th; ² jangejange99@gmail.com

Received April 18, 2022; Revised June 22, 2022; Accepted June 14, 2023

บทคัดย่อ

บทความของงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอปัจจัยการเรียนรู้ภาษาจีนในประเด็นทฤษฎีความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่กำหนดลักษณะการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนในการสอบ HSK 5 ไปสู่บทสรุปว่ามีปัจจัยทางภาษา และปัจจัยการเรียนรู้มีผลต่อผลสัมฤทธิ์เพื่อการสอบ HSK 5 รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ใช้แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของมาสโลว์ เป็นกรอบการวิจัย กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังและมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จำนวน 62 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด คือ 1) แบบทดสอบความรู้ทางด้านคำศัพท์ 2) แบบทดสอบ HSK และ 3) แบบสอบถามการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การคำนวณคะแนนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่าปัจจัยทางภาษา และปัจจัยการเรียนรู้ที่มีบทบาทอย่างสูงในการกำหนดระดับภาษาจีนของผู้เรียน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านความสามารถทางภาษาจีนโดยรวมนั้นทักษะการฟังสูงกว่าทักษะด้านอื่น 2) ศักยภาพการเรียนรู้ในปริมาณคำศัพท์ระดับของนักศึกษาสาขาภาษาจีน และนักศึกษาต่างสาขาวิชา ผู้เรียนมีคำศัพท์เฉลี่ย 2,500 คำ สามารถใช้ภาษาจีนในการอ่านนิยายสาร ดูรายการโทรทัศน์ของจีน 3) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคำศัพท์และความสามารถทางภาษาจีนของนักศึกษามี

ความสัมพันธ์กันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และ 4) ปัจจัยกำหนดความสามารถด้านการสื่อสารภาษาจีน การใช้คำศัพท์ การใช้ไวยากรณ์จีน มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางภาษาและปัจจัยการเรียนรู้ องค์ความรู้วิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนภาษาจีนและพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรภาษาจีนของไทยต่อไป

คำสำคัญ: ความสามารถทางภาษาจีน; นักศึกษาด้านภาษาจีน; ปัจจัยทางภาษา; ปัจจัยการเรียนรู้

Abstract

The aim of this research paper is to present results the factors in learning Chinese language on the issue of Maslow's Hierarchy of Needs that determine the Chinese language learning characteristics of learners taking the HSK 5 exam to a conclusion that there are language factors. and learning factors affecting the achievement of the HSK 5 exam. The research model was quantitative and qualitative research. Applying Maslow's theory. As a research framework, the group consisted of 4th year undergraduate students from King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang and Lampang Rajabhat University. There were 62 students interested in learning Chinese in the first semester of the academic year 2021 by means of purposive sampling. There were 3 types of research instruments used in the research: 1) The Vocabulary Levels Test measures knowledge 2) The Chinese Proficiency Test (Hanyu Shuiping Kaoshi: HSK) and 3) The Group Discussion Frequently Asked Questions & Answers Questionnaires. The data were analyzed using score, percentage, mean standard deviation (S.D.) and Pearson's correlation coefficient. It was found that language factors and learning factors played a high role in determining the learners' Chinese language level.

The results of the research were found that 1) in terms of overall Chinese language proficiency, listening skills were higher than other skills; 2) learning potential in vocabulary volume of Chinese students. and students from different disciplines Students have an average vocabulary of 2,500 words and can use Chinese to read magazines. 3) The correlation coefficient between the students' vocabulary and Chinese language proficiency was statistically significant at 0.01 and 4) Determinants of Chinese communication proficiency. Vocabulary use of the Chinese grammar structure. It is related to language factors and learning factors.

This research knowledge will benefit Chinese language teachers and further develop the structure of Chinese language courses in Thailand.

Keywords: Chinese Language Proficiency; Students in the Chinese Language Department; Linguistic Factors; Learning Factors

บทนำ

บทความการศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งเสนอปัจจัยที่กำหนดลักษณะการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทยเพื่อการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK 5 ไปสู่ข้อค้นพบปัจจัยทางภาษา และปัจจัยการเรียนรู้ที่มีผลสัมฤทธิ์เพื่อการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK เพื่อที่จะพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาจีนสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อ้างอิงปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน (ปิยะพงศ์ มลิวัดย์, 2562) ได้ พบว่าจุดอ่อนของการเรียนภาษาจีนของนักศึกษาไทยคือก่อนเข้ามหาวิทยาลัย โรงเรียนแต่ละแห่งใช้หนังสือแบบเรียนต่างกัน การฝึกทักษะการสื่อสารไม่ต่อเนื่อง ไม่สามารถสื่อสารในสถานการณ์ที่หลากหลาย และมีการคัดลอกข้อมูลจากสื่อใหม่โดยไม่ผ่านการวิเคราะห์ ดังนั้นการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของผู้เรียนให้สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพในอนาคต และควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารภาษาจีนกับรูปแบบการสอนต่าง ๆ

ส่วนการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดยะลา (วรากร แซ่พุ่น และคณะ, 2560) พบว่าจุดหมายของผู้ที่เลือกการเรียนการสอนที่เลือกเรียนภาษาจีนเพราะประเทศจีนมีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสูง เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนเลือกภาษาจีน นอกจากนี้การเรียนเพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคตก็มีส่วนช่วยในการตัดสินใจในการเลือกเรียนภาษาจีน

ความต้องการของมนุษย์ของในทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ Abraham Harold Maslow (1943) ว่าการเรียนรู้เกิดจากแรงผลักดันภายในตัวบุคคลและแรงจูงใจภายในที่เรียกว่า “การรู้จักตนเองตรงตามสภาพที่เป็นจริง” หรือ self-actualization เหมือนดังเช่นนักศึกษาไทยที่นิยมเลือกเรียนวิชาภาษาจีนทั้งวิชาเอก และวิชาเลือก นอกจากต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถด้านภาษาที่สามแล้ว คุณค่าและความสามารถในการด้านภาษาจีนเป็นโอกาสของความก้าวหน้าในการทำงานยุคปัจจุบัน และผู้เรียนภาษาจีนสามารถพัฒนาศักยภาพชีวิตตนเองให้สมบูรณ์ได้ (Self-fulfillment) ผู้เรียนเปิดโอกาสให้ตนเองเผชิญเรียนรู้กับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ โดยคิดว่าการเรียนภาษาจีนเป็นสิ่งที่ท้าทายการเรียนรู้และผลการสอบ HSK ก็เป็นเครื่องมือประกันคุณภาพทางภาษาจีนของผู้เรียน

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่เกิดขึ้นในแนวทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) ว่ามนุษย์เมื่อได้รับการตอบสนองจนพอใจแล้วก็จะเกิดความต้องการ

ขั้นสูงต่อไปเป็นลำดับ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนภาษาจีนที่นอกจากจะให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนควบคู่กับสัมฤทธิ์ผลระดับความสามารถทางภาษาจีนของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาโดยหาข้อค้นพบปัจจัยใดจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเพิ่มศักยภาพของตนเองในการเรียนภาษาจีน

บทความวิจัยนี้นำไปสู่บทสรุปว่ามีปัจจัยทางภาษาและปัจจัยการเรียนรู้มีผลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาจีนของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่พบว่า ความสามารถด้านการสื่อสารภาษาจีนมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางภาษา และปัจจัยการเรียนรู้ ทั้งนี้ผลการวิจัยดังกล่าวคาดว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนด้านการเรียนการสอนภาษาจีนและพัฒนาโครงสร้างหลักสูตรภาษาจีนของไทยให้เหมาะสม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดลักษณะการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการเรียนรู้ที่จะเสริมศักยภาพการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK ระดับ 5 ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาภาษาจีนและสาขาวิชาอื่น

สมมติฐานการวิจัย

1. การเรียนรู้ของทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Abraham Harold Maslow) เป็นปัจจัยการเรียนรู้ที่มีผลต่อกลุ่มตัวอย่างที่ร่วมทำแบบทดสอบ HSK 5 มีระดับความสามารถทางการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและปริมาณคลังคำศัพท์นั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Abraham Harold Maslow) เป็นปัจจัยที่กำหนดการเรียนรู้ต่อผลสัมฤทธิ์ต่อปัจจัยทางภาษาและปัจจัยการ ของการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK ระดับ 5 ทั้งความเข้าใจคำศัพท์และการเชื่อมโยงความรู้จากผู้สอน

การทบทวนวรรณกรรม

ผลการสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาจีน หรือ HSK เป็นเครื่องมือรับประกันว่าบุคคลนั้นสามารถใช้ทักษะภาษาจีนได้ เพราะ HSK เป็นตัววัดและความสามารถด้านภาษาจีนของชาวต่างชาติที่ไม่ได้ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ สำหรับการศึกษาต่อที่ประเทศจีน หรือการเข้าทำงานในหน่วยงานบางแห่งที่จำเป็นต้องยื่นผลการสอบ HSK (มีอายุไม่เกินสองปี นับจากวันที่ประกาศผล) ปัจจุบันการสอบ HSK เป็นการสอบที่เป็นมาตรฐานสากลที่ได้รับการยอมรับทั่วโลก

จากงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่กำหนดลักษณะการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทยเพื่อการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK ระดับ 5 ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ศึกษาหลักแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ ของ Maslow Theory โดยเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์เป็นจำนวนมากมีเป้าหมายที่จะทำให้ชีวิตของเขาได้รับความต้องการ ความปรารถนา และได้รับสิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง คือกระบวนการของแรงจูงใจเป็นหัวใจของทฤษฎีบุคลิกภาพของมาสโลว์ (Maslow) ความต้องการเรียนรู้ของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุดตามแนวคิดทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของ Abraham S. Maslow (1943) ที่แบ่งความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of Needs) เป็น 5 ขั้น คือ ความต้องการทางกายภาพและความต้องการความมั่นคง ความต้องการได้รับการยกย่องและความต้องการความสำเร็จในชีวิต เป็นความพึงพอใจที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ได้แก่ 1) ความต้องการระดับกายภาพ (Physiological Needs) 2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety or Security Needs) 3) ความต้องการทางสังคม (Social Needs) 4) ความต้องการได้รับการยกย่องสรรเสริญในสังคม (Esteem Needs) และ 5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization Needs)

ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) มีผลปัจจัยต่อผู้เรียนภาษาจีนซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญในโลกการทำงานปัจจุบัน ผู้ที่มีความสามารถทางด้านสื่อสารภาษาจีนมีโอกาสในการทำงานเพิ่มมากขึ้น เพราะเป็นที่ต้องการของสังคมตลาดแรงงาน และความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนเป็นสิ่งที่ช่วยให้ชีวิตการทำงานประสบความสำเร็จ

ยิ่งรัก ชุนชาติประเสริฐ (2546) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนจากการเก็บแบบสอบถามชี้ให้เห็นว่าส่วนใหญ่พฤติกรรมการเรียนภาษาจะเกี่ยวข้องกับสภาวะทางอารมณ์ทั้งภายในและภายนอก ที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อผู้เรียนภาษา

ปิยะพงศ์ มลิวัลย์ (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบนนอกจากจะพบว่าจุดอ่อนของการเรียนภาษาจีนของนักศึกษาไทยคือก่อนเข้ามหาวิทยาลัย โรงเรียนแต่ละแห่งใช้หนังสือแบบเรียนต่างกัน การฝึกทักษะการสื่อสารไม่ต่อเนื่อง ไม่สามารถสื่อสารในสถานการณ์ที่หลากหลาย และมีการคัดลอกข้อมูลจากสื่อใหม่โดยไม่ผ่านการวิเคราะห์

วรกร แซ่พุ่น และคณะ (2560) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดยะลาพบว่าจุดหมายของผู้ที่เลือกการเรียนการสอนที่เลือกเรียนภาษาจีนเพราะประเทศจีนมีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสูง

安颖 An Ying (2015) ได้ศึกษาในด้านงานวิจัยของประเทศจีนทำการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง จนได้ผลสรุปทักษะการเรียนรู้ภาษาที่สอง จำแนกออกเป็น 4 ข้อ 1) อิทธิพลจากภาษาต้นทาง นั่นก็คือ การประมวลผลของภาษาต้นทางไปยังภาษาปลายทางเป็นทั้งเชิงบวกและเชิงลบ การเข้าใจความหมายอย่างถ่องแท้ ก็จะทำให้สามารถตีความได้อย่างชัดเจน 2) ความสามารถในการถอดรหัสเสียงจากภาษาต้นทางไปยังภาษาปลายทาง เข้าใจระบบกลไกทางไวยากรณ์ รวมถึงการจดจำอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ความสัมพันธ์ทางสภาวะอารมณ์ ซึ่งส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อภาษาเป็น

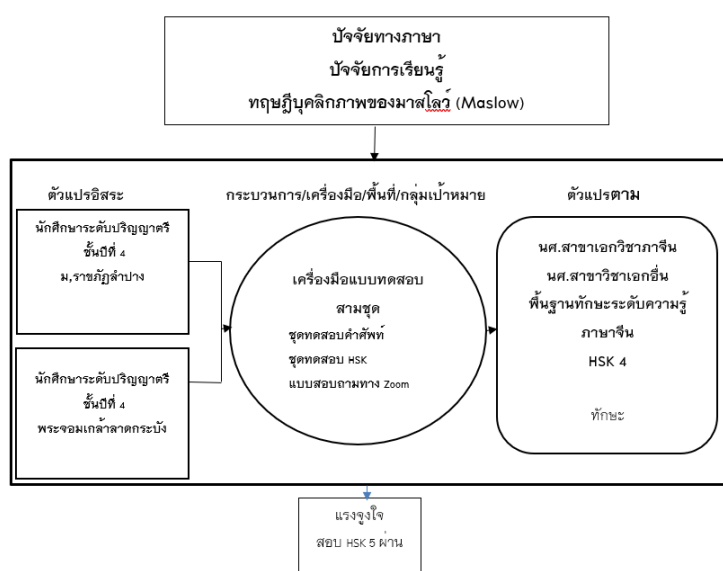
อย่างมาก และ 4) การแยกกลุ่มคำและตัวสะกด ซึ่งหมายถึงการโยกย้ายทางภาษาแบ่งเป็นการโยกย้ายทางบวกและการโยกย้ายทางลบ

吴勇毅(2007) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนภาษาของนักศึกษาต่างชาติที่เดินทางเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยครุศาสตร์เชียงใหม่ โดยให้คำนิยามว่าเนื่องจากความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ทำให้ผู้เรียนชาวต่างชาติต้องปรับตัวหลายด้วย ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม ความคิด อารมณ์ในการความรู้สึกระหว่างศึกษาอยู่ จึงใช้กลวิธีชดเชยข้อบกพร่องช่วยในการเรียน รวมถึงการใช้ชีวิตในสังคม มากกว่าทักษะการจดจำ ซึ่งแต่ละทวีปก็มีวิถีจัดการที่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกย่อยพบว่า เพศหญิงมีกลวิธีจัดการด้านอารมณ์ได้ดีกว่าเพศชาย และเมื่อพิจารณานักศึกษาแต่ละทวีป พบว่า นักศึกษาทวีปยุโรปใช้กลวิธีชดเชยข้อบกพร่องและด้านสังคมมากกว่านักศึกษาแถบเอเชีย ส่วนกลวิธีจัดการด้านอารมณ์ นักศึกษาแถบเอเชียจัดการได้ดีกว่านักศึกษาแถบยุโรป

จากการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของผู้เรียนให้สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพในอนาคต และควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารภาษาจีนกับรูปแบบการสอนต่าง ๆ เช่น การใช้สถานการณ์เป็นฐานการเรียนรู้ การสอนโดยจับทเรียน หรือการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมที่เหมาะสมนั้น ดังนั้น ผู้วิจัยต้องการศึกษารูปแบบการเรียนภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน และนักศึกษาต่างสาขาวิชา โดยเลือกใช้แบบสำรวจเพื่อเก็บข้อมูล ซึ่งแบบสำรวจดังกล่าวช่วยให้ผู้วิจัยสามารถกำหนดรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน และเป็นการพัฒนาคุณภาพการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Qualitative Research and Quantitative Research) ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยผสมผสานวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ คุณภาพ (Qualitative Research and Quantitative Research) โดยมีเป้าหมายหาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยกำหนดการเรียนรู้ภาษาจีน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์เพื่อการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนระดับ HSK 5 ซึ่งอ้างอิงจากการวัดผลศักยภาพทางความรู้คำศัพท์และความสามารถทางภาษาจีน ด้วยแบบทดสอบภาษาจีนที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นเพื่องานวิจัยชิ้นนี้ ซึ่งมีระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1. ประชากรนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ผ่านการสอบ HSK 4 และกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จำนวน 30 คน และนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 32 คน รวมทั้งสิ้น 62 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เลือกจากนักศึกษาที่สอบผ่าน HSK 4 มีผลคะแนนมากกว่า 180 คะแนนจาก 300 คะแนน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย งานวิจัยนี้สร้างชุดการวิเคราะห์ แบ่งการออกแบบการทดสอบเป็น 2 ชุด และแบบสอบถาม 1 ชุดสำหรับใช้สัมภาษณ์เชิงลึก ดังนี้

แบบทดสอบชุดที่ 1 ความรู้ปริมาณคำศัพท์ของนักศึกษา โดยในแบบสำรวจอ้างอิงข้อมูล 8 ศัพท์จาก 《汉语国际教育用音节汉字词汇等级划分》 (The Graded Chinese Syllables, Characters and Words for Teaching Chinese to Speakers of Other Languages) ประกอบด้วยคำศัพท์ HSK 4 และ HSK 5 เน้นคัดเลือกเฉพาะได้แก่ คำนาม (名词), คำกริยา (动词), คำกริยานุเคราะห์ (助动词), คำคุณศัพท์ (形容词) และคำวิเศษณ์ (副词)

ด้านการทดสอบความรู้คำศัพท์ แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ การทดสอบความรู้ในคำศัพท์เชิงกว้าง (breadth of vocabulary) และความรู้คำศัพท์ในเชิงลึก (depth of vocabulary) ซึ่งการทดสอบนั้น ประกอบด้วยการนำคำศัพท์มาใช้ได้ถูกต้องเหมาะสมตามบริบท ความเข้าใจต่อความหมาย และการสื่อสารใช้คำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแบบทดสอบคำศัพท์ภาษาจีนที่นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการทำแบบทดสอบชุดที่ 1 เป็นคำศัพท์ที่ใช้บ่อยที่สุดของระดับ HSK 5 มาสร้างเป็นแบบทดสอบ มีเกณฑ์คือสอบมีจำนวน 100 ข้อ แบ่งเป็น ฟังเข้าใจ 45 ข้อ อ่านเข้าใจ 45 ข้อ และการเขียน 10 ข้อ คะแนนเต็มหัวข้อละ 100 คะแนน ต้องได้คะแนนรวม 180 ขึ้นไปจึงจะถือว่าสอบผ่าน

เนื้อหาข้อสอบ	จำนวนข้อสอบ	เวลาสอบ	คะแนน
การฟัง	45 ข้อ	30 นาที	100 คะแนน
การอ่าน	45 ข้อ	40 นาที	100 คะแนน
การเขียน	10 ข้อ	40 นาที	100 คะแนน
รวม	100 ข้อ	110 นาที	300 คะแนน

แบบทดสอบที่ผ่านการวิเคราะห์เป็นคำศัพท์ที่ใช้บ่อยที่สุดใน HSK 4 และ HSK 5 ในระดับของการใช้งานในชีวิตประจำวันและสามารถสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม วิเคราะห์

ข้อมูลโดยการคำนวณค่าคะแนน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson ' s Correlation Coefficient)

แบบทดสอบชุดที่ 2 แบบทดสอบที่ออกแบบจากการผสมผสานข้อสอบ HSK 5 รวม 80 ข้อ โดยเนื้อหาครอบคลุม 1) การฟัง 2) การอ่าน 3) การเขียน และ 4) พูด รวม 100 คะแนน จากชุดข้อสอบ HSK 5 ช่วง ค.ศ. 2019 – 2021 ใช้เกณฑ์เดียวข้อสอบ HSK ของสำนักงานส่งเสริมการสอนภาษาจีนนานาชาติ (HANBAN) กับกระทรวงศึกษาธิการจีน ประเทศจีน โดยคัดเลือกจากการสุ่มเลือกข้อสอบตามอัตราส่วนจำแนกความยากง่าย (Difficulty index or Easiness) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณค่าคะแนน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson ' s Correlation Coefficient)

แบบสอบถามการสนทนากลุ่ม (Focus group) เป็นการเก็บข้อมูลโดยกลุ่มตัวอย่างที่ 62 คน มาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้แจกแบบทดสอบออนไลน์ปริมาณคำศัพท์ให้แก่กลุ่มตัวอย่าง โดยจำกัดขอบเขตอยู่ในระยะเวลา 1 ชั่วโมง หลังจากนั้นเว้นช่วงระยะ 2 สัปดาห์และให้กลุ่มเดิมทำการทดสอบความสามารถทางภาษาจีนอีกครั้ง โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง ซึ่งผลคะแนนเรียงลำดับจากมากไปน้อย โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้ 1) ให้กลุ่มตัวอย่างทดสอบศักยภาพการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาจีน วัดปริมาณคลังคำศัพท์โดยให้ผู้ทดสอบเขียนคำศัพท์ภาษาจีน จากคำอ่านสัทอักษรพินอิน (拼音) และความหมายภาษาไทย ภาษาอังกฤษ จำกัดในระยะเวลา 1 ชั่วโมง 2) เว้นช่วงระยะ 2 สัปดาห์และให้นักศึกษากลุ่มเดิมทำการทดสอบความสามารถทางภาษาจีน โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง ซึ่งผลคะแนนเรียงลำดับจากมากไปน้อย โดยส่วนของด้านการฟังเป็นตัวเลือกปรนัย ด้านการอ่าน เป็นรูปแบบเติมคำ ด้านการเขียนประกอบด้วยกรรระเบียบเรียงประโยคให้สมบูรณ์ การดูภาพและแต่งประโยคจากคำศัพท์ที่กำหนดให้ ด้านการพูดให้ดูรูปภาพและให้อธิบาย พร้อมตอบคำถามถามตอบ

การสัมภาษณ์การสนทนากลุ่ม (Focus group) ในรูปแบบออนไลน์ เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้มาถึงความคิดเห็นหรือทัศนคติการเรียนรู้ภาษาจีนและเป้าหมายการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อสอบ HSK 5 ก่อนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีปัจจัยการเรียนรู้ใดที่จะช่วยสร้างแรงจูงใจที่จะกำหนดลักษณะการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มที่ผ่านการสอบ HSK 4 มีคะแนนมากกว่า 180 คะแนนจาก 300 คะแนน เพื่อหาปัจจัยที่มีผลสนับสนุนต่อการเรียนรู้ภาษาจีน

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการศึกษาประเด็นที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนเพื่อจะสอบ HSK 5 โดยผู้วิจัยป้อนคำถามให้แก่ที่กลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ที่ร่วมกันร่วมกัน สำหรับข้อคิดเห็นและร่วมกันอภิปรายในประเด็นสำคัญปัจจัยต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2564 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

ทุกวันเสาร์ที่สองและสามของเดือน เป็นเวลาครึ่งละ 1 ชั่วโมง เวลา 13.30 – 14.30 น. นอกจากนี้ในระหว่างที่มีการศึกษาผู้วิจัยได้ การศึกษาโดยวิธีการสังเกตการณ์ (Observation) เป็นการเข้าไปสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม ได้สังเกตทักษะการตั้งคำถามของนักศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการปรับเปลี่ยนแนวคิดตามข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นสำคัญ ใช้การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนกับจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การวิจัยทางการศึกษามีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มุ่งแก้ปัญหาการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่ผู้สอน เป็นผู้วิจัยซึ่งสอดคล้องกับ พ.ร.บ.การศึกษาชาติ พ.ศ. 2553 ที่ระบุว่าให้ผู้สอนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และนักวิจัยพึงนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบ นักวิจัยพึงเผยแพร่ผลงานวิจัย เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและสังคม ไม่ขยายผลข้อค้นพบจนเกิดความเป็นจริงและไม่ใช้ผลงานวิจัยไปในทางมิชอบ ทั้งนี้ผู้วิจัยนำหลักจริยธรรมการทำวิจัยในคนทั่วไป หรือ Belmont Report ประกอบด้วยหลัก 3 ประการ ได้แก่ 1. หลักความเคารพในบุคคล (Respect for person) 2. หลักคุณประโยชน์ ไม่ก่ออันตราย (Beneficence) 3. หลักความยุติธรรม (Justice) ซึ่งมีการขออนุญาตและแจ้งนักศึกษาผู้ร่วมโครงการวิจัยขอความยินยอมจากนักศึกษาซึ่งอายุเกิน 18 ปีขึ้นไป โดยมีเงื่อนไขตัดสินใจโดยอิสระ (เข้าร่วมการวิจัย/ถอนตัวออกจากการวิจัย) โดยปราศจากการขู่บังคับ (free of coercion) การชักจูงเกินเหตุ (undue inducement) และแรงกดดัน (unjustifiable pressure) โดยให้ความสำคัญเคารพในการเก็บรักษาความลับของข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาที่เป็นอาสาสมัคร (Respect for confidentiality)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำผลคะแนนที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้มาสรุปผลและใช้สถิติเชิงบรรยายอย่างเป็นระบบดังต่อไปนี้

1. ผลทดสอบศักยภาพทางการเรียนรู้คำศัพท์

กลุ่มประชากรที่เข้าร่วมทดสอบจำนวน 62 คนพบว่า คะแนนที่ได้มีความต่างกันออกไป โดยมีการเรียงจากระดับคะแนนมากไปสู่น้อย ซึ่งคะแนนสูงสุดคือ 72 คะแนน คิดเป็นอัตราความถูกต้อง 48.8% ส่วนคะแนนที่ต่ำสุด คือ 53 คะแนน คิดเป็นอัตราความถูกต้องเพียง 5.6% โดยวิธีการคำนวณวัดปริมาณคำศัพท์เอาจำนวนคำตอบที่ถูกต้อง จากจำนวนคำศัพท์ระดับ HSK 5 (2,500 คำ) ได้ปริมาณคำศัพท์อยู่ที่ 1,860 คำ ส่วนคะแนนที่ต่ำสุด 53 คะแนน คิดเป็น 5.6% จำนวนปริมาณคำศัพท์ที่ 1,499 คำ แสดงให้เห็นภาพรวมความเข้าใจปริมาณคำศัพท์ของนักศึกษาโดยค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 25.77 เท่ากับคำศัพท์เฉลี่ยประมาณ 1,715 คำ ซึ่งถือว่าค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณที่ไว้ในการใช้สื่อสาร HSK 5 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 ยังคงมีปริมาณคลังคำศัพท์ภาษาจีนในระดับที่ค่อนข้างน้อย

เนื่องจากตั้งแต่ ชั้นปีที่ 1 – 4 ใช้เวลาเรียนมาเป็นระยะเวลา 4 ปี แต่ละปีมีการเพิ่มปริมาณคำศัพท์ 500-600 คำ จึงควรมีปริมาณคำศัพท์ไม่ต่ำกว่า 1,200 คำในแต่ละปี ดังเช่น นริศ วุฒินานนท์ (2551) ได้กล่าวไว้ว่านักเรียนไทยควรมีความเข้าใจคำศัพท์ 3,000-5,000 คำ จึงสามารถใช้ภาษาจีนได้ในชีวิตประจำวัน ในระดับการสนทนาเบื้องต้นก็ควรมีพื้นฐานคำศัพท์ประมาณ 2,500 คำ และหากสามารถอ่านข่าวทั่วไปได้ในระดับกลางควรมีคำศัพท์ 5,000 คำ และเข้าใจบทความที่มีคำเฉพาะในระดับสูงก็ควรมีความเข้าใจคำศัพท์ 6,000 คำขึ้นไป

นอกจากการมีพื้นฐานความรู้เดิมในคลังคำศัพท์ของภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาจีน สามารถสร้างประสบการณ์เชิงสัมพันธ์เชื่อมโยงความรู้การพัฒนาการใช้ภาษาจีนของนักศึกษาได้ดีขึ้น ส่วนนักศึกษาที่เข้าในคำแปลภาษาอังกฤษก็มีความเข้าใจในมีบทบาทความหมายคำศัพท์และคำแปลที่ช่วยให้เข้าใจภาษาจีนได้มากขึ้น ส่วนกลุ่มนักศึกษาที่ไม่ใช่สาขาเอกวิชาภาษาจีน เช่น กลุ่มนักศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีเกษตร สาขาอุตสาหกรรมอาหาร เลือกรียนวิชาเลือกที่เป็นภาษาจีนเพราะต้องการเรียนรู้ภาษาจีนอย่างต่อเนื่องจากระดับชั้นมัธยมปลาย มีความสนใจคลังศัพท์ของสาขาที่ตนเองเรียน

2. ผลทดสอบศักยภาพความสามารถภาษาจีน

ผู้วิจัยได้ทดสอบความสามารถทางภาษาจีนประกอบด้วยทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน และพูด โดยแบ่งเป็นผลคะแนนพบว่าแต่ละทักษะแบ่งสัดส่วนเป็นส่วนละ 100 คะแนน โดยคะแนนด้านการฟังมีค่าเฉลี่ย 27.02 คิดเป็น 46.73% การอ่านปรากฏค่าเฉลี่ย 20.21 คิดเป็น 40.46% ส่วนด้านการเขียนมีค่าเฉลี่ย 23.38 คิดเป็น 54.03% ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าการอ่านยังคงเป็นจุดอ่อนในการเรียนภาษาจีนของนักศึกษา โดยการอ่านถือเป็นทักษะการรับสารความรู้เชิงรับ ซึ่งผู้เรียนภาษาต่างประเทศจะต้องมีการสะสมคำศัพท์ให้มากเพื่อนำมาใช้ประมวลผลในการทำ ความเข้าใจความหมายที่ต้องการสื่อของเนื้อหาที่อ่าน นักศึกษาสามารถแปลความหมายของอักษรจีนออกมาเป็นความหมายและความคิด การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาจีน

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปริมาณคำศัพท์และความสามารถทางภาษาจีนโดยรวม

	ปริมาณ คำศัพท์ภาษาจีน		การฟัง	การอ่าน	การเขียน	การพูด
จำนวน ปริมาณ คำศัพท์	Pearson	1	.972	.393	.616	.962
	Correlation		.001	.000	.000	.000
	Sig. (2-tailed)	62	62	62	62	62
	N					
การฟัง	Pearson	.972	1	.423	.742	.623
	Correlation	.001		.000	.000	.000
	Sig. (2-tailed)	62	62	62	62	62
	N					
การอ่าน	Pearson	.393	.423	1	.423	
	Correlation	.000	.000		.000	.000

	ปริมาณ คำศัพท์ภาษาจีน		การฟัง	การอ่าน	การเขียน	การพูด
	Sig. (2-tailed)	62	62	62	62	62
	N					
การเขียน	Pearson	.616	.423	.742	1	
	Correlation	.000	.000	.000		.000
	Sig. (2-tailed)	62	62	62	62	62
	N					
การพูด	Pearson	.962	.623	.393	.972	1
	Correlation	.000	.000	.000	.000	
	Sig. (2-tailed)	62	62	62	62	62
	N					

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2tailed).

จากตาราง 1 พบว่า คำศัพท์ประสิทธิภาพสัมพันธ์ระหว่างปริมาณคำศัพท์และความสามารถทางภาษาจีนมีความสอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยด้านการฟังมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปริมาณคำศัพท์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ($r=.972$, Sig =.001) ส่วนด้านการอ่านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปริมาณคำศัพท์ระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ($r=.393$, Sig =.000) ด้านการเขียนก็มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปริมาณคำศัพท์ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ($r=.616$, Sig =.000) และด้านการพูดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับปริมาณคำศัพท์ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ($r=.962$, Sig =.000)

จากผลการวิจัยพบว่าปริมาณคำศัพท์จะมีส่วนช่วยในการยกระดับความสามารถทางด้านการฟัง การอ่าน การเขียนและการพูดอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้การสื่อสารทางภาษาต่างประเทศยังต้องอาศัยคำศัพท์เป็นปัจจัยสำคัญ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK 5 ทางปัจจัยทางภาษาที่กำหนดระดับภาษาจีนของผู้เรียน ดังนี้

1) บทบาทของภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาจีนมีผลต่อการการสร้งประสงการณ์เชิงสัมพันธ์ และช่วยพัฒนาการใช้ภาษาจีนได้ดี ส่วนภาษาอังกฤษมีบทบาทความหมายคำศัพท์คำแปลที่ช่วยให้เข้าใจภาษาจีนได้มากขึ้น

2) ความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนของนักศึกษาพบว่าต้องการเรียนรู้ภาษาจีนอย่างต่อเนื่อง เสนอควรจัดรายวิชาที่เน้นการใช้ภาษาจีนทางดิจิทัล ไอที หรือเพื่อการผลิตที่รองรับภาคอุตสาหกรรม ลดความเหลื่อมล้ำการใช้ภาษาจีนของนักศึกษาที่ไม่ใช่เอกภาษาจีน เพื่อใช้ภาษาสื่อสารได้ดีขึ้น

3) ความรู้ความเข้าใจการใช้คำศัพท์ภาษาจีน บางคนคือความรู้และจำนวนคลังคำศัพท์ในตนเองไม่เพียงพอ ความรู้ในด้านคำศัพท์ หมายถึง การเข้าใจความหมายของคำศัพท์การเขียน หรือพูด คำออกมาเป็นประโยค กรณีกลุ่มคำเหมือนคำคล้าย (近义词) เช่น 明白 - 了解 - 清晰 / 知道 - 知晓 - 认识 / 达到 - 到达 - 抵达 / 目的 - 目标 - 宗旨 / 出门 - 外出 / 为了 - 使得 - 着想 / 为 - 替 โดยจากการสัมภาษณ์นักศึกษา มักจะเรียนคำศัพท์แบบแปลจากภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ และพยายามท่องจำคำศัพท์ ซึ่งวิธีการแบบนี้ทำให้นักศึกษาไม่สามารถนำคำศัพท์ภาษาจีนมาสื่อสารได้ในสถานการณ์จริง วิธีการปรับแก้ขึ้นนอกจากการจำความหมายของคำศัพท์ คือการพยายามนำคำศัพท์ต่าง ๆ มาใช้แต่งประโยค จะช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกใช้คำและนึกคำออกง่ายขึ้นเมื่อต้องการใช้

4) ความรู้ทางไวยากรณ์ภาษาจีน สาเหตุหลักของข้อผิดพลาดในการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีน จากการสัมภาษณ์พบว่ามาจากอิทธิพลภาษาแม่ (ภาษาไทย) ทำให้การใช้กฎไวยากรณ์ไม่ถูกต้อง แนวทางในการแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าว คือ ผู้สอนควรเสริมอธิบายความแตกต่างระหว่างกฎไวยากรณ์ภาษาที่ 1 (ภาษาไทย) หรือภาษาที่ 2 (ภาษาอังกฤษ) เปรียบเทียบกับกฎไวยากรณ์ภาษาจีน เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความแตกต่างเมื่อนำมาใช้ เช่น เราสามารถทำความเข้าใจกับประโยค 今天天气很好, 咱们一起出去逛逛吧 (X) ว่าหมายความว่าอย่างไร แต่การเรียบเรียงประโยคให้เป็นภาษาเขียนอาจถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ภาษาจีน คือ 今天天气很好, 咱们一起出去逛逛吧!

5) จากการสัมภาษณ์พบว่ารูปแบบการเรียนการสอนและกิจกรรมในชั้นเรียน นำมาเรียนสามารถได้จริงนำทุกสถานการณ์ของชีวิตประจำวัน การฝึกใช้โครงสร้างประโยค คำศัพท์ ผู้เรียนและผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าการศึกษา ปัจจัยการเรียนรู้ที่กำหนดระดับภาษาจีนของผู้เรียน ที่ต่อผลสัมฤทธิ์ในการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK ระดับ 5 พบ ได้แก่

- 1) บทบาทของอาจารย์ผู้สอนที่สอนสนุกมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน
- 2) รูปแบบวิธีการเรียนรู้ให้เห็นถึงคุณค่าในเรื่องที่เรียนภาษาจีน คำนึงถึงความถูกต้องและความนิยมกระแสโซเชียลมีเดีย (Social Media) และ โซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network) ของภาษาจีนในสังคมจีนยุคใหม่

3) ทศนคติและแรงจูงใจการใฝ่ของผู้เรียนทางบวกมีเป้าหมายในการเรียนภาษาจีน

4) กลยุทธ์การเรียนรู้และการสื่อสาร การเลือกใช้วิธีการสอนที่หลากหลายจะทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย และสนใจเรียนในรายวิชาภาษาจีนมากยิ่งขึ้น ผู้สอนอาจต้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้

5) สื่อการเรียนการสอนภาษาจีนและการเข้าถึงสื่อเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ยิ่งในช่วงของการแพร่ระบาดของ โควิด-19 ทั้งจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่ อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) ดังนั้นผู้สอนจึง

ตระหนักในการจัดการเรียนการสอนที่ต้องเสริมสร้างและปรับปรุงวิธีการสอนให้แก่ผู้เรียนให้สนุกและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สูงขึ้น

ปัจจัยทางภาษา	ปัจจัยการเรียนรู้
1) บทบาทของภาษาไทย	1) บทบาทของอาจารย์ผู้สอน
2) ความรู้ความเข้าใจการใช้คำศัพท์ภาษาจีน	2) รูปแบบวิธีการเรียนรู้
3) ความรู้ทางไวยากรณ์ภาษาจีน	3) ทักษะคิดและแรงจูงใจการเรียนรู้ของผู้เรียน
4) ทักษะการสื่อสารภาษาจีน	4) กลยุทธ์การเรียนรู้และการสื่อสาร
5) รูปแบบการเรียนการสอนและกิจกรรมในชั้นเรียน	5) สื่อการเรียนการสอนภาษาจีนและการเข้าถึงสื่อ

ประโยชน์และการประยุกต์ทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์ทฤษฎีนี้ทำให้ปัจจัยการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนเกิดเรียนรู้ได้อย่างมีศักยภาพ เพราะนอกจากความสนใจกับการมุ่งแต่ผลสัมฤทธิ์ คะแนนทางรายวิชาภาษาจีน ปัจจัยการเรียนรู้ในมิติ ความสมบูรณ์ของชีวิต (Self-Actualization) ก็มีความสำคัญเพราะทัศนคติที่ดีความเข้าใจการใช้ภาษาจีนในโลกการทำงาน ความรู้สึกมีคุณค่า หรือ self-esteem มีความภูมิใจ มีความความเชี่ยวชาญในทักษะการใช้ภาษาจีน ที่จะทำให้ชีวิตมีโอกาสรบรรลุเป้าหมายในการได้ทำงานที่ดีในอนาคต เป็นแรงจูงใจเสริมแรงทางบวกที่ทำให้ นักศึกษามีความตั้งใจเรียนภาษาจีนมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่าสำหรับสภาพการเรียนภาษาจีนในอุดมศึกษาไทย ผู้วิจัยพบว่ามีปัญหาอยู่ 3 ด้านหลัก ดังนี้ 1) ผู้เรียนบางคนขาดประสิทธิภาพการฝึกฝนการใช้คำศัพท์ใหม่อย่างสม่ำเสมอ วิธีการแก้ไขคือ ผู้สอนต้องใช้วิธีการสอนเชิงรุกโดยการสร้างกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้คำศัพท์และประโยคที่ได้เรียนมา ได้แก่ กิจกรรมอ่านออกเสียงจากบัตรคำภาษาจีน กิจกรรมการแต่งประโยคจากบัตรคำภาษาจีน 2) ปัจจุบันอัตราปรากฏความถี่ของคำศัพท์ในตำราเรียนใช้น้อยกว่าที่ควรจะเรียน และไม่ตอบโจทย์ภาคการทำงานได้ วิธีการแก้ไขคือ ผู้สอนควรมุ่งสอนคำศัพท์เพิ่มเติมแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนจะสามารถนำไปใช้ในการทำงานอนาคต โดยใช้บัตรคำภาษาจีน บทความภาษาจีนสั้น ๆ คลิปสื่อโซเชียลที่เป็นภาษาจีนสั้น ๆ และ 3) ปัญหาด้านวิธีการเรียนของผู้เรียน รวมถึงวิธีการสอนของผู้สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนระบบออนไลน์ช่วงโควิด เมื่อเทียบกับจำนวนหน่วยกิตวิชาภาษาจีนที่นักศึกษาต้องศึกษาในระยะเวลา 4 ปี มีระยะเวลาที่ไม่เพียงพอ วิธีการแก้ไขคือ สร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาเห็นจำเป็นต้องใช้เวลาฝึกฝนนอกชั้นเรียน นักศึกษาที่ทำคะแนนได้ในระดับสูงก็จะต้องมีความจำเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองในด้านการใช้คำศัพท์ใหม่ การศึกษาเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์ วิธีการใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมบริบท กลุ่มคำที่สามารถนำคำศัพท์ไปใช้ร่วมกัน อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้สื่อสารได้อย่างถูกต้อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนภาษาจีนส่วนใหญ่เรียน

ภาษาจีนเพื่อใช้สอบ HSK และใบปริญญา ไม่ใช่เพื่อการสื่อสาร ซึ่งเชื่อมโยงไปสู่ไม่สนุกกับการเรียนภาษาจีน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า วิธีการพัฒนาทักษะการพูด ภาษาจีนที่นักศึกษานำไปใช้มากได้แก่การดูภาพยนตร์ และการฟังเพลงภาษาจีน รวมไปถึงเนื้อหา (Content) ที่ผู้สอนนำมาจากเนื้อเพลง ข่าวสารด้านเทคโนโลยี เป็นที่นิยมจากแอปพลิเคชัน TikTok, Youtube, Weibo นำมาสื่อสารในเนื้อหาให้ผู้เรียนเข้าใจมากขึ้น

ผู้เรียนส่วนใหญ่รู้สึกว่าการสอบ HSK ระดับ 5 มีเนื้อหาที่ค่อนข้างยาก เพราะต้องเรียนรู้ทั้งคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาจีนที่ซับซ้อนขึ้นกว่าเท่าตัวของ HSK 4 มีเพียงผู้เรียน บางส่วนเท่านั้นที่ตั้งใจเรียนและอดทนเรียนในวิชาภาษาจีนเนื่องจากมีเป้าหมายชัดเจนว่าในอนาคตจะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาจีน ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจและปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มี ต่อวิชาการเรียนภาษาจีนดีขึ้น

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่กำหนดลักษณะการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทยเพื่อการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK 5 สามารถสังเคราะห์ออกมาในลักษณะผังมโนทัศน์ ดังนี้

ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจที่จะสร้าง
ปัจจัยการเรียนรู้ภาษาจีน

- พัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนจะเป็นคุณอำนวยที่ทำการวิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยเตรียมการและการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม
- เปลี่ยนทัศนคติการสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาจีน HSK คือการทดสอบสื่อสาร ไม่ใช่เพื่อสอบผ่าน

สรุป

ภาพรวมของการเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK 5 สร้างความพร้อมทั้งทางปัจจัยทางภาษาและปัจจัยการเรียนรู้ ให้การเสริมเชิงบวก (Positive Reinforcement) สร้างนิสัยการใฝ่รู้ ไม่ใช่การวัดความสำเร็จเชิงชาวนาจากคะแนนสอบได้เท่านั้นแต่ต้องเน้นการสร้างนิสัยการเรียนรู้ตลอดชีพ (Lifelong Learning) ก็จะสามารถสอบผ่านเกณฑ์ของ HSK 5 ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่าปัจจัยที่กำหนดผลสัมฤทธิ์สอบผ่านได้ตามเป้าหมายคือให้แก่ผู้เรียนรู้จักเชื่อมโยงการเรียนรู้ และให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอนกับผู้สอน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่ารูปแบบวิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ แนวคิดยึดผู้เรียนเป็นหลักโดยเน้นการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนด้วยกันให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้สถานการณ์จริง ในการทำงานอนาคตได้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การออกแบบหรือปรับปรุงหลักสูตร สาขาวิชาภาษาจีนควรให้ความสำคัญกับการออกแบบเนื้อหาวิชาภาษาจีนเน้นให้สื่อสารใช้งานได้จริง การวิจัยครั้งต่อไปอาจจะทำการศึกษาเปรียบเทียบการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- นริศ วศินานนท์. (2559). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย. วารสารจีนศึกษา, 9(2), 263–274.
- ปิยะพงศ์ มลิวัลย์. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยภาคเหนือตอนบน. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 12(1), 33–56.
- พรสวรรค์ สิป้อ. (2550). สรุยยอวิธีสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ยิ่งรัก ชุนชาติประเสริฐ. (2546). กลวิธีการเรียนภาษาจีนกลางของนักศึกษาไทย (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรกร แซ่พูน และคณะ. (2560). การศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยะลา. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 12(ฉบับพิเศษ), 126–136.
- Lu Sheng. (2553). การพัฒนารูปแบบการสอนการออกเสียงภาษาจีนโดยใช้สัทอักษรและปฏิสัมพันธ์สำหรับนักศึกษาจีน (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Peng Liting. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยาม. วารสารกระแสนวัตกรรม, 15(28), 27–38.
- An Ying. (安颖, 2015). 第二语言学习影响因素探析. 《亚太教育》. 第 21 期.
- Castañeda, R. J. (2013). *English teaching through project based learning method*, in rural area. Cuadernos De Lingüística Hispánica, 151–170. Retrieved from https://revistas.uptc.edu.co/index.php/linguistica_hispanica/article/view/2344/2273
- Maslow. A. A (1943). *Theory of human motivation*. Psychological Review, N.Y. McGraw–Hill.

Robinson, K. (2010, October). *Changing Education Paradigms* [Video file]. TEDTalk. Retrieved from https://www.ted.com/talks/ken_robinson_changing_education_paradigms

Zhang Hu. (张华, 1998). *课程与教学论*. 上海教育出版社.

吴勇毅. (2007). *不同环境下的外国人汉语学习策略研究*. 上海: 上海师范大学.

吴日娜. (2014). *对外汉语中级口语教材词汇问题的分析研究——以《发展汉语·中级口语》为例*. 北京外国语大学硕士论文.